

NETECHNICKÉ SHRUTÍ PROJEKTU POKUSŮ

Název projektu pokusů

Asortativní párování u hraboše polního na základě osobnostních rysů a pachové preference

Doba trvání projektu pokusů

Studie bude probíhat během jednoho celého populačního cyklu 2020 - 2024.

Klíčová slova - maximálně 5

Každý rok budou vlastní testy s odchycenými zvířaty trvat 5 – 6 měsíců.

Účel projektu pokusů

- označte jej křížkem (x) do prázdného políčka

x

základní výzkum

translační nebo aplikovaný výzkum

vývoj, výroba nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků

ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví a dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat

zachování druhů

x

vyšší vzdělávání nebo odborná příprava

trestní řízení a jiné soudní řízení

Cíle projektu pokusů (např. řešené vědecké neznámé nebo vědecké či klinické potřeby)

Cílem studie je zjistit, jestli při párování hrabošů podobné osobnostní rysy partnerů nebo jejich pachová preference vedou k vyššímu počtu životaschopných mláďat a jak se tyto preference mění během celého populačního cyklu.

Pravděpodobné potenciální přínosy projektu pokusů (jak by mohlo být dosaženo pokroku ve vašem vědním oboru nebo jaký přínos by z něj člověk či zvířata mohli mít)

Tato studie je velmi aktuální kvůli vyjasnění mechanismů, kterými se osobnostní rysy, a obecně preference jedinců, v populacích živočichů udržují a které přispívají k výrazným změnám v početnosti během populačního cyklu.

Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá

40 samců a 40 samic hraboše polního (*Microtus arvalis*), tj. 80 jedinců celkem každý rok, tedy během celého cyklu (5 let) cca 400 jedinců. Přičemž během populačního minima je možné, že tento plánovaný počet nebude možné naplnit.

Jaké jsou očekávané nežádoucí účinky u zvířat? Jaká je navrhovaná míra závažnosti? Jak bude se zvířaty naloženo po skončení pokusu?

Při čistě behaviorálních testech žádné nežádoucí účinky neočekáváme. Dá se kvalifikovaně odhadnout, že nebude v žádném okamžiku dosaženo stresu na úrovni vpichu injekční jehlou, tedy pokus je možno označit maximálně za mírný. Po skončení pokusu budou zvířata dál chována v chovech a využita v jiném pokusu pro studium stárnutí.

Uplatňování 3R (replacement, reduction, refinement)

Nahrazení používání zvířat: Uveďte, proč je nutné použít zvířata a proč nemohou být využity alternativy bez použití zvířat.

Vzhledem k tomu, že se v principu jedná o testování vlivu chování na rozmnožování, nelze uvažovat o nahrazení.

Omezení používání zvířat: Vysvětlete, jak lze zajistit použití co nejmenšího počtu zvířat.

Z hlediska variability počtu narozených mláďat je nutné, aby statisticky jednoznačné prokázání vlivu osobnostních rysů či pachové preference bylo vždy testováno celkově na cca 40 párech. Při menším počtu by se mohlo stát, že by efekt byl naznačen, ale statistické průkaznosti by nebylo dosaženo, a pokus by tak musel být opakován.

Šetrné zacházení se zvířaty: Vysvětlete volbu druhu zvířat, a proč se v případě tohoto zvířecího modelu jedná o nejšetrnější použití z hlediska vědeckých cílů.

Vysvětlete obecná opatření, která budou přijata za účelem snížení újmy způsobené zvířatům na minimum.

Hraboš polní byl vybrán kvůli aktuální společenské poptávce po detailnějším poznání příčin vysoké populační početnosti. S tímto druhem má pracoviště dlouholeté zkušenosti jak z hlediska chovu, tak z hlediska behaviorálních testů. Na našem pracovišti byly u hraboše polního poprvé stanoveny osobnostní rysy. Zvířata budou přenášena v jejich domovských trubcích. Budou provedeny pouze behaviorální testy, chování bude pouze zachyceno kamerou bez jakéhokoliv zasahování do integrity zvířat.